

Sygn. akt VIII U 2822/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Grażyna Łazowska
Protokolant	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 9 sierpnia 2019 r. w Gliwicach

sprawy B. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania B. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 22 sierpnia 2018 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż ubezpieczony nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność poczynając od 4 września 2015 roku.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 2822/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 sierpnia 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że B. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 4 września 2015r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że pismem z 7 lipca 2017r. B. S. został poinformowany, że jako osoba prowadząca od 1 maja 2010r. działalność gospodarczą podlega obowiązkowo: od 1 maja 2010r. do 3 września 2015r. do ubezpieczenia zdrowotnego i od 4 września 2015r. do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, wypadkowego i zdrowotnego. Nadto z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, że działalność nie została zawieszona. W tej sytuacji organ rentowy postanowił jak w skarżonej decyzji, pomimo że ww. wskazał, że od 3 czerwca 2015r. do 12 maja 2016r. przebywał w Zakładzie Karnym.

W odwołaniu od decyzji B. S. domagał się ustalenia, że w okresie wskazanym decyzji skarżonej nie prowadził działalności gospodarczej i stąd nie podlega w tym czasie ubezpieczeniom jak w tej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w skarżonej decyzji. Organ rentowy złożył również wnioski o zasądzenie od odwołującego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ rentowy dodał, że fakt przebywania w Zakładzie Karnym nie oznacza, że odwołujący nie prowadził w tym czasie działalności gospodarczej przy uwzględnieniu, że działalność ta była prowadzona w formie spółki cywilnej z innym przedsiębiorcą, a przedmiot działalności: wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi nie wymagał osobistej aktywności odwołującego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Odwołujący B. S. w dniu 14 października 1997r. zawarł z M. P. umowę spółki cywilnej pod nazwą: Przedsiębiorstwo (...) U.. Przedmiot działalności określono jako usługi budowlane, instalacyjne, inżynieryjne we wszystkich branżach, produkcja materiałów budowlanych, dzierżawa, najem, usługi projektowe, handel we wszystkich branżach.

W (...) odwołujący zgłosił prowadzenie działalności gospodarczej od 7 października 1998r. Brak jest informacji o zawieszeniu, czy też zaprzestaniu wykonywania tej działalności.

Spółka (...) prowadziła działalność gospodarczą do około 2010r. i zajmowała się drobnymi usługami budowlanymi. Miała siedzibę w K. przy ul. (...). W K. odwołujący B. S. i M. P. mieli jeszcze inne firmy, gdzie byli członkami zarządów spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

Spółka (...) od około 2010r. do chwili obecnej nie prowadzi działalności gospodarczej w zakresie żadnych usług, nie zatrudnia pracowników, nie zawiera kontraktów, nie ma przychodów, a jedynie wykazuje koszty za media, które są opłacane przez Radio Park. Spółka ma siedzibę w kamienicy, która należy do odwołującego, jego żony i do M. P.. Kiedy spółka (...) prowadziła działalność gospodarczą, to zawarła umowę o dostawę mediów. W kamienicy obecnie są wynajmowane lokale przez Radio Park i odnośnie tych lokali spółka refakturuje faktury za media na rzecz Radia Park. Z zeznań świadka M. P. wynika, że współnikom nie zależało na rozwiązaniu spółki, ponieważ wymagało by to zawarcia nowych umów o media. Przyczyną nieprowadzenia działalności w formie spółki cywilnej jest konflikt pomiędzy odwołującym i M. P..

Odwołujący od około 10 lat nie pojawia się w siedzibie spółki, nie wykonuje dla niej żadnych prac, w żaden sposób nie uczestniczy w procesie wystawiania faktur na rzecz Radia Park, nie kontaktuje się z M. P..

Odwołujący od 3 czerwca 2015r. do 12 maja 2016r. przebywał w Zakładzie Karnym.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, umowy spółki cywilnej (...), deklaracji podatkowych spółki, zeznań świadka M. P. (protokół elektroniczny z rozprawy z 26 czerwca 2019r. czas 00:04:48 – 00:22:03).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka M. P., gdyż były one rzeczowe, logiczne, korespondujące ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją. Świadek jako jeden z dwóch współników spółki cywilnej (...) niewątpliwie ma pewną i bezpośrednią wiedzę czy odwołujący prowadził i do nadal prowadzi działalność gospodarczą w ramach tej spółki.

Odwołujący pomimo prawidłowego wezwania nie stawiał się na termin rozprawy, gdzie miał być przesłuchiwany w charakterze strony. W tej sytuacji Sąd pominął ten dowód uznając, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na wszechstronną i kompleksową ocenę stanu sprawy i dokonanie jej rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie B. S. zasługuje na uwzględnienie.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019r., poz.300 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust., art. 13 pkt.4 1 ustawy, osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące podlegają (z zastrzeżeniem art. 8 i 9) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy wskazano, iż za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się osobę prowadzącą tę działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, obecnie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców).

Z rozpoczęciem działalności gospodarczej łączy się obowiązek wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, jednakże wpis ten ma charakter deklaratoryjny, a nie - konstytutywny i nie kreuje bytu prawnego przedsiębiorcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 35/07, LEX nr 483284; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 grudnia 2007 r., VII SA/Wa 1578/07, LEX nr 496344). Wpis do ewidencji działalności gospodarczej powoduje istnienie domniemania faktycznego, że z datą tam wskazaną działalność gospodarcza została podjęta i jest prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie to może jednak zostać obalone w toku postępowania przed sądem, co ma istotne znaczenie dla rozstrzyganej sprawy, bowiem ubezpieczenie społeczne wspólnika spółki cywilnej zależy od osobistego prowadzenia w tej spółce pozarolniczej działalności gospodarczej (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 marca 2008 r., I UK 251/07, OSNP 2009/13-14/poz. 179). W uzasadnieniu tego orzeczenia, wskazano, że spółka cywilna jest tylko wewnętrznym stosunkiem zobowiązaniowym wspólników, a działalność gospodarczą prowadzą jej wspólnicy i z tego tytułu podlegają ubezpieczeniu. (...) spółki cywilnej staje się przedsiębiorcą, gdy podejmuje i wykonuje działalność gospodarczą, a nie dlatego, że przystępuje do spółki cywilnej. Ubezpieczeniom społecznym wspólnik podlega nie z racji uczestnictwa w spółce, lecz samodzielnie skutkiem prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie przepisów o działalności gospodarczej. Tak więc wspólnik spółki cywilnej, który nie wykonuje działalności gospodarczej nie jest przedsiębiorcą i nie ma podstawy do ubezpieczenia społecznego z braku takiej działalności.

Zaprzestanie działalności gospodarczej może być okresowo spowodowane przerwą w jej wykonywaniu. Orzecznictwo akceptuje, że ubezpieczenie społeczne nie zachodzi w okresach nieprowadzenia działalności (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 10 grudnia 1997 r., II UKN 392/97, OSNAPiUS 1998 Nr 19, poz. 584; z 14 kwietnia 1999 r., II UKN 570/1998, OSNAPiUS?000 Nr 13, poz. 518; z 12 stycznia 2000 r., II UKN 302/99, OSNAPiUS 2001 Nr 9, poz. 326; z 31 marca 2000 r., II UKN 457/99, OSNAPiUS 2001 Nr 18, poz. 564; z 3 kwietnia 2003 r., II UK 221/02, OSNP 2004 Nr 9, poz. 161; z 12 maja 2005 r., I UK 275/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 59).

Odnosząc powyższe do rozpoznawanej sprawy i wyników postępowania dowodowego, Sąd stoi na stanowisku, że ubezpieczony w okresie spornym rzeczywiście nie prowadził działalności gospodarczej w zakresie spółki cywilnej: Przedsiębiorstwa (...).Odwołujący od prawie 10 lat nie kontaktuje się ze wspólnikiem M. P., nie wykonuje żadnych czynności dla spółki cywilnej, nie przebywa w jej siedzibie i nie uczestniczy w jak aktualnym prowadzeniu. Istotnym jest również, że Spółka ta nie generuje żadnych przychodów. Odwołujący od 3 czerwca 2015r. do 12 maja 2016r. przebywał w Zakładzie Karnym.

Sam udział w spółce cywilnej niepołączony z jakimkolwiek prowadzeniem jej spraw, nie stanowi wystarczającej podstawy do zaistnienia przedmiotowego obowiązkowego ubezpieczenia. Taki "czysty" udział, niepołączony z zaangażowaniem się w działalność gospodarczą spółki nie jest "prowadzeniem" działalności gospodarczej – tak Sąd Apelacyjny w Gdańsku z dnia 23 lipca 2014r., III AUa 2326/13, LEX nr 1500750

Skoro odwołujący w okresie objętym sporem rzeczywiście nie prowadził działalności gospodarczej, to brak podstaw do objęcia go w tym czasie obowiązkowymi ubezpieczeniami jak w decyzji skarżonej.

Stąd Sąd z mocy art. 477¹⁴ §2 k.p.c. zmienił skarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, iż odwołujący nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 4 września 2015r.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska